

دستیاران رسانه‌ای تربیت در عصر رسانه

دغدغه جهانی | نظام رده‌بندی سنی رسانه‌ها |

نامهٔ باران - ۳

سیدحسین امین‌جواهری | ناصر تفقدی

درباره باران

دوران کنونی را «عصر اطلاعات» و «عصر دیجیتال» می‌نامند. تحولات بنیادین این روزگار به حدی است که دیگر دنیای رسانه‌ها بخشی از زندگی ما نیست؛ بلکه زندگی ما به جزئی از دنیای رسانه‌ها تبدیل شده است. دسترسی فرازمان و فرامکان انسان به هرگونه محتوا با کمترین محدودیت، در عین خلق فرصت‌های بی‌شمار، تهدیدات فراوانی را در تمامی زمینه‌های حیات بشری ایجاد کرده است. در این میان، کودکان و نوجوانان آسیب‌پذیرترین کاربران دنیای دیجیتال هستند که ناآگاهی خانواده‌ها و ناآمادگی نهادهای تربیتی در کنار کم‌توجهی سیاست‌گذاران و توسعه‌دهندگان زیرساخت‌های رسانه‌ای، آنان را در تنگنای تعلیم و تربیتی فراوانی قرار داده است.

«مرکز تربیت رسانه‌ای باران» یک مجموعه تخصصی آموزشی و پژوهشی در حوزه تربیت کودک و نوجوان در عصر رسانه‌ها است که برای یاری‌رساندن به خانواده‌ها و نهادهای تربیتی وارد میدان شده است. فعالیت‌های این مرکز برای سه گروه «کودک و نوجوان»، «والدین و مربیان» و «اندیشمندان و پژوهشگران» برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود که «برگزاری دوره‌های عمومی و تخصصی آموزشی»، «انجام طرح‌های پژوهشی»، «انتشار محتوای آموزشی» و «ارائه خدمات مشاوره به مراکز و مؤسسات فرهنگی» از جمله این فعالیت‌ها است.

درباره این نامه

آنچه پیش رو دارید دو یادداشت کوتاه از پژوهشگران ارجمند آقایان «سیدحسین امین جواهری» و «ناصر تفقدی» است که با موضوع آشنایی با **«نظام‌های رده‌بندی سنی»** و **«هدایت مصرف»** رسانه‌ها، در ماهنامه رشد فناوری آموزشی سال تحصیلی ۹۸-۹۹ منتشر شده است. در این دو مقاله ضمن تشریح ضرورت‌های رده‌بندی سنی فیلم‌های سینمایی و شیوه‌های توصیف محتوای محصولات رسانه‌ای در کشورهای مختلف، اقدامات یک مؤسسه مشهور آمریکایی (Common Sense Media) در تقویت خانواده برای حمایت از فرزندان در برابر رسانه‌ها و فناوری معرفی می‌شود.

«مرکز تربیت رسانه‌ای باران» با توجه به محتوای کاربردی این مقالات آن‌ها را در قالب یک نشریه الکترونیکی تقدیم مخاطبان گرامی خود می‌کند. شما می‌توانید برای دسترسی رایگان به تمامی مجلات رشد به نشانی roshdmag.ir مراجعه نمایید.

مرکز تربیت رسانه‌ای

له‌باران

پاییز ۱۳۹۹

درباره نویسندگان

سیدحسین امین جواهری

دانش آموخته علوم اجتماعی
کارشناس رسانه و تربیت

نظام رده‌بندی سنی رسانه‌ها: راهی برای آموزش و تربیت فرزندان

سواد رسانه‌ای و ضرورت شناخت محصولات رسانه‌ای
رده‌بندی سنی فیلم‌ها، راهی برای شناخت محصولات رسانه‌ای
رده‌بندی سنی و نگاه جامع توصیف محصولات رسانه‌ای
رده‌بندی سنی فیلم‌ها در کشورهای دنیا

درباره نویسندگان

ناصر تفقدی

دانش آموخته علوم اجتماعی
کارشناس حوزه کودک و رسانه

دغدغه جهانی:

تربیت فرزندان در عصر رسانه‌ها با کمک یک دستیار رسانه‌ای!

آشنایی با «کامن سنس مدیا» (CSM)

ده دیدگاه بنیادین CSM

رده‌بندی محصولات فرهنگی از نمای نزدیک

یک هم‌افزایی بزرگ برای سلامت دیجیتال

طرح درس‌های گام‌به‌گام

رده‌بندی با مشارکت همه

((سید حسین امین جواهری))

پژوهشگر فرهنگ و رسانه

نظام رده‌بندی سنی

راهی برای آموزش و تربیت فرزندان

اشاره

«رسانه‌های جمعی» به‌عنوان یکی از عوامل جامعه‌پذیری، در کنار خانواده، محیط آموزشی و دوستان، نقش مهمی در رشد و تربیت جنبه‌های گوناگون زندگی کودکان و نوجوانان ایفا می‌کنند، به‌طوری که با گسترش و نفوذ آن‌ها، دیگر عوامل تربیتی نقش کمتری در تربیت و یادگیری دارند. امروزه آموزه‌ها و اطلاعات متنوعی از طریق رسانه‌ها، به‌ویژه تلویزیون و سینمای خانگی، به کودکان و نوجوانان ارائه می‌شوند. کارکرد رسانه‌ها در عصر ارتباطات، بی‌شک در همه ابعاد زندگی اجتماعی و فرهنگی جوامع بشر انکارناپذیر است. در این مقاله به موضوع اهمیت و ضرورت رده‌بندی سنی محصولات تلویزیونی و سینمایی و معرفی چند کشور پیشرو در این زمینه پرداخته شده است.

سواد رسانه‌ای و شناخت

محصولات رسانه‌ای

در چنین شرایطی، ایجاد زمینه‌های شناختی لازم برای جامعه، در مقابل محمل‌های جدید انتقال اطلاعات، چالشی جدید است که ضرورت توجه آگاهانه جامعه به ذات، محتوا و عملکرد رسانه‌ها را ایجاب می‌کند و در قالب واکنش و تفکر انتقادی در مقابل پیام‌های رسانه‌ای تحقق می‌یابد. «سواد رسانه‌ای» نوعی درک متکی بر مهارت است که می‌توان براساس آن، انواع رسانه‌ها را از یکدیگر تمیز داد و انواع تولیدات رسانه‌ای را از یکدیگر تفکیک و شناسایی کرد (شکرخواه، ۱۳۸۶: ۲۳-۲۷). این مهارت هر چند بر محور شناخت تولیدات رسانه‌ای است، اما آمیزه‌ای از تکنیک‌های بهره‌گیری مؤثر از رسانه‌ها و کسب بینش و درک برای تمیز رسانه‌ها از یکدیگر است.

رده‌بندی سنی فیلم‌ها، راهی برای

شناخت محصولات رسانه‌ای

ارتقای سطح سواد رسانه‌ای افراد جامعه، به خصوص نهادهای آموزشی، می‌تواند از

متحدۀ آمریکا تصمیم گرفت فیلم‌های سینمایی را به پنج دسته تقسیم کند. آنچه بیان شد، نظام رده‌بندی در آمریکاست، اما حدود ۵۲ کشور جهان با مسئله رده‌بندی سنی در جهان درگیر هستند. در ایران نیز طی دو دهه اخیر سیاست مسئولان سینمایی بر این بود که محدودیت‌های فیلم‌ها را در پروانه ساخت یا در نمایش اعمال کنند، اما این کار با جدیت و در یک نظام مشخص رده‌بندی سنی پیگیری نشد. چند وقتی است که نهادهای متفاوت، مانند سازمان سینمایی، سازمان تبلیغات و حتی نهادهای خصوصی، به دنبال آن هستند که با مشخص کردن رده سنی برای فیلم‌ها، نگرانی‌ها و آسیب‌ها را از دیدن محصولات بکاهند و شاید لازمه این فعالیت‌ها، فرهنگ‌سازی در میان مخاطبان و خانواده‌ها باشد که کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

رده‌بندی سنی و نگاه جامع

توصیف محصولات رسانه‌ای

لازم است توجه شود که صرف بیان رده سنی نمی‌تواند از آسیب‌ها و چالش‌های پیش روی فرزندان و کودکان بکاهد. بلکه مربیان و والدین نیازمند آن هستند که توصیف مفیدی از محصول سینمایی داشته باشند. وصف محصول رسانه‌ای گام اول مواجهه صحیح با رسانه‌هاست. مربیان و والدین باید بدانند که اثر سینمایی چه محتوایی دارد و چه تأثیراتی را بر مخاطبان خواهد گذاشت. در گام بعد می‌باید از مربی خواست نسبت به این تأثیرات اقداماتی را در پیش بگیرد، البته

اولویت‌های کاری مربیان عرصه تربیت باشد. در این بستر گسترده و وسیع، رده‌بندی سنی فیلم‌ها که تاریخی بیش از ۵۰ سال در جهان دارد، بخشی از شناخت محصولات و تولیدات رسانه‌ای است. نظام رده‌بندی سنی فیلم‌ها در کشورهای مختلف به این خاطر شکل گرفته است که اغلب جوامع این کشورها، در مواجهه کودکان و نوجوانان با فیلم‌ها و رسانه‌ها دچار سردرگمی بودند و اثرات نمایش فیلم‌ها بر کودکان، والدین را نگران کرده بود.

اواخر دهه ۱۹۱۰ و اوایل دهه ۱۹۲۰، فشار زیادی برای تصویب یک قانون ممیزی ملی در کشور آمریکا وجود داشت و هیئت‌های سانسور محلی بیشتری در آن کشور شکل گرفتند. در سال‌های ۱۹۴۵، «انجمن فیلم آمریکا» کوشید با مقررات خود بتواند نسبت به محصولات سینمایی حساسیت‌های خانواده‌ها را لحاظ کند. در کشور آمریکا نهادهایی دولتی و غیردولتی راه‌اندازی شدند تا والدین را نسبت به مواجهه فرزندان با محصولات سینمایی و از آسیب‌ها و اثرات آن‌ها آگاه کنند.

در سال ۱۹۶۸، «سازمان سینمایی» ایالات

ممکن است که خود نوجوانان و جوانان نسبت به محصولات رسانه‌ای شناخت حاصل کنند و یا خود را نسبت به آسیب‌ها و چالش‌ها مقاوم و توانمند سازند.

رده سنی یکی از اوصافی است که می‌توان به مخاطب یک اثر سینمایی عرضه کرد. مهم‌تر آن است که این وصف جامعیت بیشتر و تأثیر کارآمدتری برای مخاطب داشته باشد. در این زمینه، کشورها و حتی نهادهای غیردولتی کوشیده‌اند با شناخت بیشتر محصولات رسانه‌ای، مخاطبان را از تأثیر به آن‌ها آگاه سازند. هر کدام شاخص‌ها و معیارهایی را انتخاب کرده و وصف خود را از آثار در قالب آن بیان داشته‌اند. خشونت، ترس و محتوای جنسی از شاخص‌هایی هستند که در کشورهای آلمان، آمریکا، پرتغال، کانادا و سنگاپور به آن‌ها توجه شده است. حتی شاخص‌هایی مثل اقدامات ریسک‌محور، ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی، و رفتارهای آسیب‌زا دریچه‌هایی را می‌گشایند تا آثار سینمایی وصف شوند و مخاطبان نسبت به آن‌ها شناخت کافی به دست آورند.

با ارائه شفاف و عینی سیاست‌های عمومی، ابزاری دموکراتیک و مفید و مؤثر برای نشان دادن معیارهای تحلیل فیلم و بازی‌ها به تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان و جامعه، به منظور انتخاب محتوای رسانه‌ای است. در بیان شاخص‌ها، مواردی مثل جنسیت، مواد مخدر و خشونت، و ملاحظاتمانند ترکیب صحنه، ارتباط، تعداد و انگیزه درون فیلم‌ها، مورد توجه نظام رده‌بندی سنی این کشور قرار گرفته است.

جمع‌بندی

امروزه جامعه‌ای توسعه‌یافته تلقی می‌شود که بتواند در کنار توسعه‌ی شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی، مانند درآمد سرانه، توزیع ناخالص ملی و نرخ مرگ‌ومیر، بر معیارهای آموزش و اطلاعات و در حقیقت «عنصر دانایی» اجتماعی تأکید کند. در چنین جامعه‌ای وسایل نوپدید ارتباط جمعی با تولید و توزیع مطلوب اطلاعات، نقش زیادی در بالا بردن آگاهی‌های گوناگون و ضروری به عهده می‌گیرند و جامعه را در نیل به تعالی و ترقی همه‌جانبه یاری می‌کنند. به همین خاطر استفاده صحیح از این ظرفیت لازمه پیشرفت جامعه است.

این سازمان با هدف حمایت و حراست قانونی از نوجوانان و جوانان شکل گرفته است. علاوه بر بیان رده‌ی سنی فیلم‌ها و سریال‌ها، با یک سلسله شاخص‌ها همچون خشونت، ترس، اذیت و آزارجنسی، محتوایی که قابلیت آسیب رساندن به خود و مخاطب را داشته باشد، محتوای آسیب‌زننده به جامعه و مروج رفتارهای غیراخلاقی و ناهنجاری، فیلم‌ها را ارزیابی می‌کنند. ارزیابی در این سازمان آلمانی به شرایط بسیاری، از جمله، تم داستانی، و تنوع اجتماعی توجه ویژه‌ای دارد.

کشور برزیل کشور دیگری است که در رده‌بندی سنی فیلم‌ها و سریال‌ها بدان می‌پردازیم. رده‌بندی مشورتی، یک نظام درجه‌بندی محتوا برای طبقه‌بندی فیلم‌ها، بازی‌ها و برنامه‌های تلویزیونی است که وزارت دادگستری برزیل آن را کنترل می‌کند. در سال ۲۰۰۶، اساسنامه کودک و نوجوان در برزیل به‌عنوان سیاستی عمومی، تصویب و اجرا شد. کتابچه راهنمای عملی ۲۰۰۶، برای محافظت از کودکان و نوجوانان در برابر محتوای نامناسب و مضر برای رشد جسمی و ذهنی تهیه شده است که به‌عنوان اساسنامه کودک و نوجوانان،

جدول ۱ نمایشی از شاخص‌هایی است که آثار سینمایی توسط آن‌ها تشریح و توصیف می‌شوند. این شاخص‌ها از سایت «کامن سنس» استخراج شده‌اند. این سایت با توجه به دغدغه والدین نسبت به استفاده فرزندان از رسانه‌ها شکل گرفت و امروزه با وصف و توصیه کار خود را دنبال می‌کند. آنچه به درستی این سایت نسبت به آن هم و غم دارد، وجه آموزشی است که با بخش عمده‌ای از دانش‌آموزان برای ارتقای سواد دیجیتالی و رسانه‌ای در ارتباط است. آموزش مواجهه صحیح همراه با شناسایی محتوای آثار سینمایی برای مرئبان بسیار حائز اهمیت است.

رده‌بندی سنی فیلم‌ها در کشورهای دنیا

در کشورهای دنیا، نظام رده‌بندی سنی یک راهبرد کنترل و هدایت محصولات رسانه‌ای است. با فراگیر شدن فیلم‌های سینمایی و دسترسی آسان به آن‌ها، بسیاری از خانواده‌ها نسبت به تربیت فرزندانشان نگران شدند. گسترش شبکه‌های اجتماعی همچون یوتیوب، فیس‌بوک و اینستاگرام این نگرانی را دوچندان کرده است. در این بخش به رده‌بندی سنی فیلم‌های چند کشور اشاره می‌کنیم. در کشور آلمان، «سازمان خودنظارتی بر صنعت فیلم آلمان» که به اختصار «FSK» نامیده می‌شود، در سال ۱۹۴۹ تأسیس شد.

جدول ۱. شاخص‌های توصیف آثار سینمایی

• FSK

بی‌خوش

1. Common Sense

منبع

۱. شکرخواه، یونس (۱۳۸۶). «سواد رسانه‌ای». فصلنامه رسانه، شماره ۶۸.

مصرف‌گرایی و تجاری‌سازی Consumerism and commercialism	خشونت Violence
رفتار مخاطره‌آمیز و ناسالم Risky and unhealthy behavior	ترسناکی Scariness
ارزش آموزشی Educational value	مسائل جنسی Sexy stuff
پیام‌ها و مدل‌های مثبت Positive and messages	زبان Language

تربیت فرزندان در عصر رسانه‌ها با کمک يك دستیار رسانه‌ای!

با چه چیزی طرف هستیم؟

«کامن سنس مدیا» وبگاهی آمریکایی در زمینه آموزش استفاده از رسانه است. این سایت در سال ۲۰۰۳ میلادی راه‌اندازی شده است و دو هدف را دنبال می‌کند:

۱. جلب توجه کودکان به نفوذ بی‌نظیر رسانه‌ها و فناوری؛
۲. تقویت خانواده برای حمایت از فرزندان در برابر رسانه‌ها و فناوری. شاید این وبگاه را بتوان اولین وبگاهی دانست که رسانه‌ها را به‌عنوان یک نیروی قدرتمند در زندگی کودکان به رسمیت شناخت؛ پیش از آنکه رسانه‌های قدرتمندی مثل «فیس‌بوک و توییتر و یوتیوب» وجود داشته باشند. مؤسس وبگاه آقای **جیم استایر** نیز در همان سال در کتابی با نام «والدینی دیگر»، نوید یک تحول در زندگی کودکان در عصر رسانه‌ها را داد.

با رونق فناوری و رسانه‌ها در زندگی، و در حالی که خانواده‌ها روزانه ۹ ساعت با رسانه‌ها مرتبط هستند، CSM^۲ توجه خود را به موضوع آموزش معطوف کرد و در سال ۲۰۰۸ با طرح نگرانی والدین و معلمان از گسترش روزافزون رسانه‌ها و بی‌اطلاعی از نحوه مراقبت فرزندان در برابر این محیط و چگونگی استفاده از آن‌ها به کمک مدرسه‌ها آمد و خود را واسطه بین خانه و مدرسه قرار داد و در حوزه آموزش سواد رسانه‌ای وارد شد. مخاطب و هدف اصلی این سایت دو گروه هستند؛ یکی والدین و دیگری

دغدغه جهانی

«سیدحسین امین جواهری»

«ناصر تفقدی»

اشاره

این نوشتار برشی کوتاه از یک گزارش سیصد صفحه‌ای درباره فعالیت‌های گسترده «مؤسسه غیرانتفاعی کامن سنس مدیا» است که در تابستان ۹۸ به سفارش «مؤسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان» تنظیم شده است. گزارش اصلی که در مراحل نهایی قبل از چاپ قرار دارد، شامل مرور دقیق تاریخچه، محتوا، تعاملات، همکاران، ساختار و بودجه این مؤسسه است که در جای خود می‌تواند برای محققان گرامی قابل استفاده باشد.

در این مختصر، با فعالیت‌ها و سازوکار این نهاد مهم جهانی در تربیت رسانه‌ای آشنا می‌شویم.

کلیدواژه‌ها: تربیت فناورانه، سواد رسانه‌ای، دستیار رسانه‌ای

برای همهٔ بچه‌ها، خانواده‌ها و جوامع آن‌ها بهتر عمل کند. سایت «کامن سنس»^۲ فیلم‌ها، برنامه‌های تلویزیونی، کتاب‌ها، بازی‌ها، برنامه‌های تلفن همراه و... را رده‌بندی می‌کند. بنابراین، والدین در انتخاب سرگرمی برای کودکانشان، می‌توانند از آن کمک بگیرند. CSM مدعی است بزرگ‌ترین و قابل اطمینان‌ترین پایگاه دادهٔ محصولات فرهنگی مبتنی بر سن را ایجاد کرده است و به خانواده‌ها کمک می‌کند امکان رقابت و پیشرفت را در عصر دیجیتال برای کودکان فراهم کنند. در ارزیابی‌های CSM ناظر به ویژگی‌های سنی، ردهٔ سنی هر محصول مشخص می‌شود. دوره‌های سنی در شکل زیر مشخص شده‌اند:

یک هم‌افزایی بزرگ برای سلامت دیجیتال

CSM هدف کلی خود را تأمین سلامت دیجیتال کودکان در سراسر جهان معرفی می‌کند و به همین دلیل با سیاست‌گذاران، رهبران صنایع فرهنگی و بزرگ‌ترین رسانه‌های جهانی تعامل جدی دارد. علاوه بر این، کامن سنس مدیا سعی کرده است از طریق شرکای رسانه‌ای خود، برای آگاهی‌بخشی و آموزش عمومی فعالیت‌هایی انجام دهد. CSM با رده‌بندی محصولات بیشتر از بیست بستر توزیع و انتشار محتوای رسانه‌ای، قدرت تصمیم‌گیری خانواده‌ها را در انتخاب سرگرمی‌های مناسب بالا برده و از این طریق به جامعهٔ مخاطبان ۲۸ میلیون خانواری دست یافته است. مطالعهٔ رفتار والدین نشان داده است آن‌ها معمولاً برای انتخاب فیلم و برنامه‌های تلویزیونی از رده‌بندی‌های CSM استفاده می‌کنند.

مدیران CSM در کنار سیاست‌گذاران، سرمایه‌داران و سایر حمایت‌کنندگان از این سایت، به دنبال آن هستند که مطمئن شوند تمام کودکان فرصت بهره‌مندی از خدمات آن‌ها را داشته باشند. CSM از اقداماتی پشتیبانی می‌کند که از کاربران آسیب‌پذیر که همان کودکان باشند، حمایت کند. چشم‌انداز سایت حمایت از فناوری‌هایی است که برای حمایت از خانواده‌ها و جامعه مفید هستند.

معلمان، در ابتدا، طرح درس‌ها و محتوایی با عنوان «آموزش شهروند دیجیتال» برای والدین مدرسه‌ها در سایت قرار گرفت. تصور می‌شد حدود ۵۰۰ مدرسه از آن استقبال کنند، اما در سال اول، ۵۰۰۰ مدرسه در این دورهٔ آموزشی ثبت‌نام کردند. همین استقبال نشان از آمادگی بستر فرهنگی و اجتماعی برای آگاهی از موضوع سواد رسانه‌ای دارد.

ده دیدگاه بنیادین CSM

۱. ما به ضرورت سالم‌سازی رسانه‌ها اعتقاد داریم.
۲. ما اعتقاد داریم رسانه‌ها در زندگی کودکانمان «اولیایی دیگر» هستند که به شدت رشد اجتماعی، عاطفی، شناختی و جسمی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
۳. ما معتقدیم باید استفاده‌کنندگانی هوشمند، دقیق و مسئولیت‌پذیر از رسانه پرورش دهیم. ما نمی‌توانیم چشم‌ها را ببوشانیم، اما می‌توانیم به چشم‌ها آموزش دهیم چگونه ببینند.
۴. ما معتقدیم والدین باید در مورد رسانه‌هایی که بچه‌ها مصرف و ایجاد می‌کنند، امکان انتخاب داشته باشند. خانواده‌ها متفاوت‌اند، اما باید انتخاب‌های آگاهانه‌ای ایجاد کنیم.
۵. ما معتقدیم دسترسی رایگان و آزاد والدین به رسانه‌ها کمترین کار ممکن است. والدین باید در مورد رسانه‌هایی که بچه‌ها از آن‌ها استفاده می‌کنند مطلع شوند. آموزش رفتار مسئولانه و مدیریت رسانه‌ای نیاز است.
۶. ما معتقدیم از طریق تصمیم‌سازی آگاهانه می‌توانیم اقدامات رسانه‌ای تولیدکنندگان را بهبود بخشیم.
۷. ما معتقدیم که دربارهٔ زمان، محل و شیوهٔ درست استفاده از رسانه مقرراتی وجود دارد که کارشناسان باید ترویج و فرهنگ‌سازی کنند.
۸. ما به رسانه‌های طبقه‌بندی شده براساس سن اعتقاد داریم. صنعت رسانه باید در تولید و بازار محتوا و ارائه به هر مخاطب مسئولانه عمل کند.
۹. ما معتقدیم شیوه‌های رتبه‌بندی باید برای رسانه‌ها مستقل و شفاف باشند.
۱۰. ما به جنبش آزادی مالکیت برنامه‌نویسی و رسانه اعتقاد داریم.

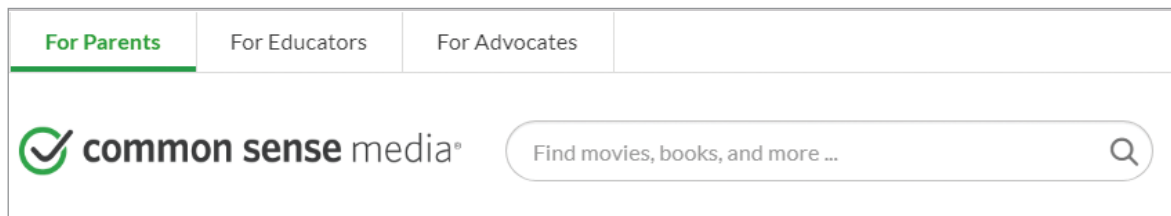
رده‌بندی محصولات فرهنگی از نمای نزدیک

در نمایی کلی، سایت کامن سنس مدیا در سه بخش تقسیم‌بندی شده است: «For Parents» (برای والدین)، «For Educator» (برای مربیان) و «For Advocates» (برای طرفداران)

این سایت در اولین جمله برای معرفی خود می‌نویسد:

«شما بچه‌های خود را می‌شناسید و ما رسانه‌ها و فناوری را. ما با هم می‌توانیم دنیایی دیجیتال ایجاد کنیم که در آن بچه‌های ما رشد کنند.»

CSM ادعا می‌کند در مشاوره و ارائهٔ ابزارهای کاربردی دیجیتالی، همواره مورد اعتماد خانواده‌ها و معلمان است. از آن جا که آنچه در فضای اینترنت و سایر رسانه‌ها در اختیار کودکان قرار می‌گیرد، همیشه مناسب نیست و شرکت‌ها و مؤسسات رسانه‌ای با انگیزه‌های گوناگونی در این فضا فعالیت می‌کنند، CSM در حال ایجاد یک دنیای دیجیتالی است که

طرح درس‌های گام به گام

رده‌بندی با مشارکت همه!

کاربران در تعامل با سایت، اطلاعات و محتوای بسیاری کسب می‌کنند که در آگاهی‌شان نقش بسزایی دارد. دسترسی به بسته‌های آموزشی برای هر کاربر اعم از دبیر، والدین و کودک، در موضوعات گوناگون و متبلابه، شوق کاربر را به ارتباط با سایت دوچندان می‌کند. وجود درگاه‌های ارتباطی و تعاملی میان اعضای وبگاه (یعنی مربیان، والدین و کودکان) هم کیفیت آموزش را ارتقا می‌دهد و هم وابستگی کاربر را به CSM دوچندان می‌کند. وجود کارنامه و گزارش‌های آموزشی برای دانش‌آموز، تشکیل سمینارهای مجازی، ارائه محتوای چندرسانه‌ای، امکان بارگذاری محتوا توسط کاربر، بازی‌های تعاملی میان دانش‌آموزان، تعاملات مدرسه و دانش‌آموز و همه و همه به افزایش انگیزه آنان کمک می‌کنند.

آنچه از ظاهر سایت CSM مشخص است، اهتمام و توجه جدی به مقوله آموزش است. در چشم‌انداز CSM، دانش‌آموزان رهبران و شهروندان عصر دیجیتال هستند. بخش آموزش «کامن سنس» از همه دانش‌آموزان و معلمان دوازده پایه تحصیلی در مدرسه‌ها پشتیبانی می‌کند تا شهروندان دیجیتال نسل بعدی را تقویت کند. هر مدرسه‌ای می‌تواند از برنامه درسی رایگان این سایت استفاده کند. برنامه درسی شهروند دیجیتال، دانش‌آموزان را با مهارت‌های عمومی، مربیان را با آموزش و خانواده‌ها را با راهنمایی و ابزارهای مفید، پوشش می‌دهد. طرح درس‌هایی که به صورت رایگان در اختیار مخاطبان قرار گرفته‌اند، از برجسته‌ترین خدمات تارنمای CSM است. این طرح درس‌ها با رعایت زمان‌بندی و طرح گام به گام موضوعات، به شکل عملیاتی مربیان را کمک می‌کند قدم به قدم آموزش‌های سواد رسانه‌ای و مهارت‌های بهره‌گیری از رسانه‌ها را در کلاس درس به مخاطبان نشان بیاورند. پوشش‌های موضوعی و تنوع فعالیت‌ها در این طرح درس‌ها به ایجاد جذابیت در ارائه محتوا کمک کرده است.

اما از مهم‌ترین مشارکت‌های کاربران در این سایت، امکان انتخاب رده‌بندی سنی محصولات است. یعنی والدین، مربیان و حتی خود بچه‌ها می‌توانند درباره رده‌بندی سنی و ویژگی‌های یک محصول گفت‌وگو و نظر خود را درج کنند.

مشارکت اعضا در محتواهای سایت و ارائه نظر و رده سنی برای محصولات، شخصیت‌بخشی به کاربر را در پی دارد و او می‌تواند بخشی از هویت خود را با مشارکت در سایت پیش ببرد. مشارکت دانش‌آموزان و والدین در امتیازدهی و رده‌بندی سنی، فعالیت کاربران به عنوان «ارزیاب»، با ارائه نظر و دیدگاه خود و تلاش مربیان در ساخت یک طرح درس عمومی یا اجرای طرح درس‌های سایت در مدرسه‌های گوناگون، کاربران را به بخش مهمی از هویت CSM بدل کرده و به انگیزه تعاملشان با سایت افزوده است.

پی‌نوشت‌ها

1. Common Sense Media
۲. در این نوشتار به جای Common Sense Media از سرواژه‌های اختصاری CSM استفاده می‌شود.
3. <https://www.commonsense.org>

«شما بچه‌های خود را می‌شناسید و ما رسانه‌ها و فناوری را. ما با هم می‌توانیم دنیایی دیجیتال ایجاد کنیم که در آن بچه‌های ما بهتر رشد کنند.»

این شعار سایت آمریکایی CSM است که والدین عصر رسانه‌ها را به کمک گرفتن از دستیاران رسانه‌ای برای تربیت بهتر فرزندان فرا می‌خواند. نمونه‌های متعددی از چنین نظام‌های رده‌بندی سنی و هدایت مصرف محصولات فرهنگی و رسانه‌ای در دنیا وجود دارد.

«نامه باران» گلچینی از یادداشت‌ها و مقالات خواندنی در موضوعات مرتبط با «تربیت» و «رسانه» است که پیش از این به رایگان در فضای مجازی منتشر شده و تمامی حقوق مادی و معنوی آن متعلق به ناشر اصلی است.

«مرکز تربیت رسانه‌ای باران» صرفاً با هدف آموزشی و غیرتجاری اقدام به بازنشر این محتوا برای استفاده بیشتر علاقه‌مندان می‌کند.

مرکز تربیت
رسانه‌ای باران

BMTC.ir

@BMTC_ir

«نامه باران - ۳» گزیده‌ای است از:

ماهنامه رشد فناوری آموزشی

فناورای آموزشی